

XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISH VA TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH

Xalikov Dilshod Kuchkarovich

Mahalliy budjetni shakllantirish, budjet tashkilotlarini moliyaviy ta'minlash sho'basi
Yetakchi mutaxassis.

Kirish: Xizmat ko'rsatish sohasi iqtisodiyotning muhim bir qismi bo'lib, yalpi ichki mahsulotda (YaIM) katta ulushga ega. Bu sohani rivojlantirish va tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish iqtisodiy o'sish va aholi farovonligini oshirish uchun juda muhimdir. Turli sohalarda samaradorlik va raqobatbardoshlikni oshirishda xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish, tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish muhim ahamiyatga ega. Mana bu tushunchalarning umumiy ko'rinishi.

Kalit so'zlar: YaIM, innovatsiyalar, xizmatlar eksporti, infratuzilma, rag'batlantirish, texnologiya, raqobat.

- Xizmatlar sektorida yangilik va texnologiya: Texnologiya va innovatsiyalarni xizmat ko'rsatish sohasiga joriy etish samaradorlikni oshirishi, yangi xizmatlar yaratish va iste'molchilarga qulaylik yaratishi mumkin.
- Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda texnologiyalardan foydalanish ya'ni xizmat ko'rsatishni, mijozlar tajribasini va operatsion samaradorlikni yaxshilash uchun texnologiyadan foydalanish muhim ahamiyatga ega. Mijozlarni qo'llab-quvvatlash uchun sun'iy intellektni qo'llash yoki xizmatlarni shaxsiy ehtiyojlarga moslashtirish uchun katta ma'lumotlardan foydalanish misolida.
- Mijozlarga yo'naltirilgan yondashuvlar: bozorni o'rganish va qayta aloqa mexanizmlari orqali mijozlar ehtiyojlarini tushunish va taxmin qilish xizmatlarni o'zgaruvchan umidlarni qondirish uchun moslashtirishga yordam beradi.
- Xizmatlar eksporti: Xizmatlarni eksport qilish iqtisodiy o'sish va ish o'rinlari yaratish imkoniyatini beradi. Xizmat eksportini rag'batlantirish uchun savdo to'siqlarini kamaytirish va xizmat ko'rsatuvchilarni qo'llab-quvvatlash zarur.
- Xizmatlar uchun infratuzilmani yaxshilash: Zamonaviy infratuzilma, xizmat ko'rsatuvchilar uchun qo'shimcha imkoniyatlar yaratadi va iqtisodiy rivojlanishni qo'llab-quvvatlaydi. Bu transport, aloqa va energiya tarmoqlariga sarmoya kiritishni o'z ichiga oladi.
- Xizmatlar sektori uchun malakali ishchi kuchini tayyorlash: Malakali ishchi kuchiga ega bo'lish xizmat ko'rsatish sektorining rivojlanishi uchun juda muhimdir. Ta'lim muassasalarini xizmatlar sektorining o'sish talablariga moslab, ishchi kuchining qayta tayyorlanishi va malakasini oshirishni qo'llab-quvvatlash zarur.

TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.

- Regulyatsiyani qayta ko'rib chiqish: Regulyativ muhit xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Regulyatsiyalar iste'molchilarni himoya qilish va taqsimotni ta'minlash uchun zarur bo'lsa-da, ular yangiliklarni to'sqinlik qilmasligi va raqobatga xalaqit bermasligi kerak.
- Raqobatni rag'batlantirish: Sog'lom raqobat iste'molchilar uchun past narxlar va yuqori sifatli xizmatlarni ta'minlaydi. Raqobatni rag'batlantirish uchun yangi ishtirokchilarning

bozorga kirishiga to'siqlarni kamaytirish va barcha ishtirokchilar uchun teng o'yin maydonini yaratish muhimdir.

- Xususiy sektorning ishtirokini oshirish: Xususiy sektordan sheriklik va sarmoyani jalb qilish xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi. Xususiy sektor tez-tez samaradorlik, innovatsiya va iste'molchi ehtiyojlariga javob berishda ustunliklarga ega.
- Davlat-xususiy sherikliklarni rivojlantirish: Davlat-xususiy sherikliklar xizmat ko'rsatish sohasida yirik loyihalarni amalga oshirishda samarali vosita bo'lishi mumkin. Ular davlatning moliyaviy va tartibga solish resurslarini xususiy sektordan innovatsiyalar va samaradorlik bilan birlashtiradi.

Xulosa: Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish va tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish yalpi ichki mahsulotning o'sishini, ish o'rinlari yaratilishini va aholi farovonligining yaxshilanishini qo'llab-quvvatlashi mumkin. Hukumatlar, xususiy sektor va ta'lim muassasalari hamkorlikda iqtisodiyotda xizmat ko'rsatish sohasining rolini maksimal darajada oshirish uchun qulay muhit yaratishi juda ham muhim hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Артиков З. С. ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИНГ НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ //Экономика и финансы (Узбекистан). – 2022. – №. 4 (152).
2. Sultanovich M. D. IMPROVING THE MANAGEMENT SYSTEM IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023.
3. Abduraxmonov K.X. Labor Economics (Textbook). T.: Mehnat, 2004.
4. Abdukarimov B.A. Improving utilities is a factor in creating convenience for the population. - T.: Science and technology, 2007.